

70-LETNICA IZVAJANJA KOROŠKEGA TURISTIČNEGA TEDNA 2026 IN POŠTA 2393 ČRNA NA KOROŠKEM, 14. 5. 2026

Vsako leto se sredi avgusta gorska vas Črna na Koroškem odene v praznično podobo. Takrat v kraju že od leta 1956 naprej poteka tradicionalni koroški turistični teden, ki za nekaj dni ustavi vsakdanji tek časa in mu da navdih svečanosti in prazničnosti. Letos se obhaja 70-letnica Koroškega turističnega tedna, pomembnega mejnika tradicije, domačnosti in kulture skupnosti v Črni na Koroškem in širši dolini. Dogodek že vsa leta po eni strani sovпада s praznikom Marijinega vnebovzvetja (15. avgust), po drugi pa s praznikom Občine Črna na Koroškem (19. avgust). V tem tednu se v kraju, ki že iz zgodovine slovi kot postaja veselih ljudi, dogaja na vsakem kraju in ob vsakem času nekaj novega. Kmetje prikažejo na sprevodih na svojih vozovih starodavna kmečka delovna opravila in druge šege, značilne za širno Koroško in preteklost, za trenutek iztrgana pozabi, znova oživi. Vezivo turističnega tedna so tudi kulturne prireditve, na katerih zaživi slovenska umetniška in ljudska beseda, pa tudi koroška narodna pesem; s kulturnim in narodopisnim utripom pa se prepletajo najrazličnejše športne, rekreativne in zabavne prireditve. Domača društva, ustvarjalci in številni prostovoljci nas s svojim trudom in predanostjo ponovno opominjajo, da je prav skupnost tista, ki ohranja bogato tradicijo ter soustvarja utrip našega kraja. Turizem v Črni ni le obisk planin in gora, temveč tudi doživetje tradicije, kulinarike, zgodovine in predvsem toplote ljudi in verjamemo, da bo vsak obiskovalec v teh dneh začutil, zakaj Črna velja za enega najlepših turističnih krajev v Sloveniji – po naravi in še bolj po ljudeh. Ljudje zaznamujemo čas in tako je risno/sprednjo strna spominske razglednice/MK (KFD 124/2015) izpred dobrega desetletja krasila ČB fotografija para konj, vpreženih v leseni voz, kjer je četverica »pavrov« s cepci izvajala mlatenje suhe slame in žita. Zadnjo/pisno stran letošnje spominske razglednice (KFD 302/2026) pa krasí modernejša različica mlatenja, kjer voz (z gumenimi kolesi) z mlatiči vleče traktor. Risno stran taiste spominske razglednice in pa ilustracijo filatelistične kuverte zaznamuje poklon »štehvnanju« (nemško: Kufenstechen), stari ljudski fantovski igri, ki se je vse do danes ohranila na južnem avstrijskem Koroškem, v Ziljski dolini, pri nas pa padla v pozabo - a se zadnje desetletje znova oživlja v osredju Mežiške doline, na Poljani, v okviru vsakoletnih Jesenskih srečanj na Prevaljah. V Ziljski dolini poteka igre tako, da se v tla zabije lesen drog, na katerega se povezne lesen sodček obit z leskovimi obroči. Fantje nato jezdijo mimo v ziljski narodni noši na noriških kobilah in zbijajo sodček s posebnimi kovinskimi kiji. Nato med ježo lovijo te obroče, na koncu pa trikrat jezdijo za nagradni venec. Po končani igri sledi še ples, ko fantje peljejo dekleta, oblečene v barvite in dragocene ziljske noše, na rej pod lipo. Ples spremljajo pesmi v slovenskem in nemškem jeziku.

www.kfd.si
www.facebook.com/filateliija

Koroško filatelistično društvo (KFD, www.kfd.si, <http://facebook.com/filateliija>) v svoji raznovrstni dejavnosti že vse od leta 1949 obeležuje tudi krajevne, koroške, slovenske in mednarodne etnološke dogodke, med katere se s svojo častitljivo tradicijo izvajanja uvršča tudi Koroški turistični teden (KTT) v Črni na Koroškem. Tokrat je KFD v sodelovanju z Občino Črna na Koroškem ob 70-letnici izvajanja prireditve KTT pripravilo izboren priložnostni filatelistični sklop, ki ga sestavljajo:

- en (1) priložnostni poštni žig (PPŽ, 2393 Črna na Koroškem, 14. 8. 2026),
- en(1) dotisk na priložnostno poštno ovojnico/kuverto (PPO, KFD 301/2026) in
- ena (1) maksimum-karta/spominska kartica/razglednica (MK, KFD 302/2026).

Letošnji filatelistični sklop povezujejo variacije na stiliziran šopek rož, značilen grafični element koroške etnografije, ki je tekom vseh let obstoja koroškega turističnega tedna vtkan v obujanje šeg in prazničnih obhajanj tako Mežiške doline kot tudi širne Koroške. Istočasno pa se motivno celoten letošnji filatelistični sklop navezuje na tistega iz leta 2015 (KFD 124/2015 in KFD 125/2015) in tako tvori konceptni, oblikovalski, filatelističen in etnološki »dvojček«.

PPŽ je vodoravne elipsaste oblike (100:70), v čigar osredju je po višini in širini umeščen stiliziran cvetni šopek. Na levi strani žiga je pod vodoravno osjo žiga datum 1956, na desni pa 2026. Na zgornjem loku žiga je umeščen zapis pošte (2393 Črna na Koroškem) in datum uporabe (14. 8. 2026), na spodnjem loku žiga pa ime prireditve (Koroški turistični teden). Vsi zapisi so izvedeni z velikimi tiskanimi črkami (inicialkami).

Ilustracija dotiska na belo filatelistično kuverto (PPO, format C6) je v obliki ležečega pravokotnika (128:100), umeščenega v spodnji levi del kuverte. V osredju je stiliziran črno-beli prikaz »štehvnanja«, kjer v osredju izstopa lik konjenika. V levem spodnjem vogalu PPO je vstavljen trobarven cvetni šopek. Levi in desni rob ilustracije omejujeta enovrstična tehnična zapisa kolofova (a&d: B. Bončina / trad. In Foto: arhiv TD Črna), v zgornjem delu pa vzporedno z zgornjim robom dvovrstičen zapis dogodka (70. let / turističnega tedna / v Črni na Koroškem). V desni vogal ilustracije je dvovrstično vstavljen zapis številke izdaje (KFD 301/2026) letnica (2026). V desni vogal kuverte je umeščen stiliziran cvetni šopek, istoveten temu v PPŽ in v ilustraciji kuverte. Vsi zapisi in cvetni šopek v desnem zgornjem vogalu kuverte so medene (bež) barve, izvedeni piko/roboid) za številko 70, ki je rdeče barve, istovetne z barvo lastnikov cvetov cvetnega šopka. Za frankiranje PPO (kuverte) se bo uporabljala redna poštna znamka Pošte Slovenije (nominala A, motiv kranjska lilija).

Na risni/zunanji strani maksimum karte/MK (ležeče oblike) je preko polne širine in višine vstavljena fotografija konjenika pri izvajanju starodavne koroške (ziljske) veščine »štehvnanja«. Pri tej veščini konjenik brezsedelno jezdí konja, v roki drži kladivo/bet, s katerim v več tekih/serijah pri polni brzini udarja po leseni butari, opasani s kovinskimi obroči in okrašeni s cvetličnimi aranžmaji ter jo skuša razbiti. Fotografija je na desni tretjini širine prepeta z belo kopreno/prosojnico, na katero je, vzporedno z in ob levem robu MK vstavljena zapis (rdeče barve) 70-letnica Koroškega turističnega tedna v Črni na Koroškem, preostali del koprene pa je v navpični smeri prepet z barvnim stiliziranim grafičnim cvetnim motivom, povzetim iz koroških ročnih stvaritev, katerega del/izsek je uporabljen tudi na PPŽ in ilustraciji PPO. Pravokotno na desni rob in na vodoravno os MK je umeščen beli zapis 2026.

Pisna/zadnja stran MK je podložena s fotografije kmečke povorke iz KTT iz srede osemdesetih let, kjer je v prvem planu traktor, na čigar prikolici izvajajo mlatenje žita/slame. V levem zgornjem delu MK je umeščen pojasnilni zapis o KTT, ob levi navpični kolofovi, v desnem zgornjem vogalu pa trobarven cvetni šopek, istoveten temu na ilustraciji PPO. V desnem spodnjem vogalu je vstavljen točkasto (bela barva s črno senco) stiliziran zaris Slovenije z označeno točko (sinjemodre barve) lega Črne na Koroškem. V desni spodnji četrtini je za potrebe zapisa naslovov umeščenih pet vodoravnih črt. Za frankiranje razglednic/MK se bo uporabljala redna poštna znamka Pošte Slovenije (nominala B, turška lilija).

Priložnostni filatelistični sklop je oblikoval arh. Borut Bončina. Celoten sklop povezujejo variacije na stiliziran šopek rož, značilen grafični element koroške etnografije, ki je tekom vseh let obstoja koroškega turističnega tedna vtkan v obujanje šeg in prazničnih obhajanj tako Mežiške doline kot tudi širne Koroške. Sočasno pa se celoten letošnji filatelistični sklop izhodiščno navezuje na tistega iz leta 2015 (KFD 124/2015 in KFD 125/2015) in tako tvori konceptno-oblikovalsko-etnološki »dvojček«.

V prostorih Pošte 2393 Črna na Koroškem je Jože Keber (KFD) postavil priložnostno filatelistično razstavo »Priložnostni poštni žigi pošte Črna«, ki bo na ogled do 1. septembra 2026 v delovnem času pošte.

Koroško filatelistično društvo, zanj Borut Bončina, del teksta povzet po "Vodnik po Mežiški dolini" (Miroslav Osojnik, Koroška turistična zveza, 1993) in po publikaciji »70 KTT 2026«.